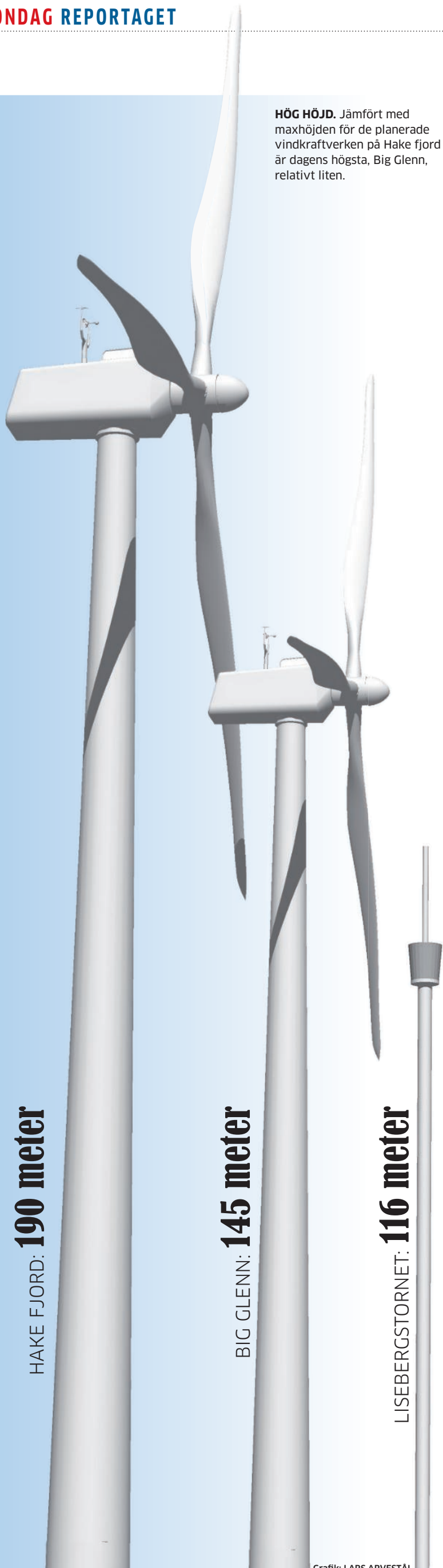

SÖNDAG REPORTAGET

HÖG HÖJD. Jämfört med maxhöjden för de planerade vindkraftverken på Hake fjord är dagens högsta, Big Glenn, relativt liten.

HAKE FJORD: 190 meter

BIG GLENN: 145 meter

LISEBERGSTORNET: 116 meter

Grafik: LARS ARVESTAL

SER ETT FIASKO. Hannes Wallin och Sofia Lundberg från Göteborgs kultur- och miljöarv har räknat på projektet och kommit fram till att det sannolikt blir en gigantisk förlustaffär för kommunägda Göteborg Energi och därmed för göteborgarna. Hittills har planeringsarbetet kostat minst 26 miljoner kronor.

”Det går inte att sticka

i projektet bygger på en rejäl glädjekalkyl.
– Göteborg Energi räknar med en kraftig höjning av elpriset. Det som kostar 35-45 öre i dag måste upp i 70 öre för att projektet ska bli lönsamt, säger Hannes Wallin.

INSTABIL BOTTEN, risk för fartygsolyckor i farleden, fåglar och fladdermöss som huggs ihjäl av de stora rotorbladen och ett oklart läge kring nedgrävda föroreningar i havsbotten. Listan över miljörisker kan göras lång, vilket också påpekats av en rad experter.
– Göteborg Energi påstår att området redan är en industrialiserad miljö, men det är fel. Det handlar om hav och skärgård och ett läge som Göteborg Energi själva bedömt som olämpligt tidigare, säger Hannes och visar ett citat ur det kommunala bolagets utredning från 2008:

”Verkens placering mitt i det öppna vattnet kommer att påverka landskapets karaktär, då detta tillförs storskaliga vertikala element till en vy som i dag präglas av fria, horisontella vattenytor och en relativt opåverkad skärgårdskaraktär.”

– Göteborg Energi valde då själva bort Hake fjord och byggde på Risholmen i stället. Vi undrar vad som hänt sedan 2008 som gör att man plötsligt tycker att det är ett bra läge, säger Hannes.

PÅ GÖTEBORG ENERGIS kontor i Gårda sitter

Helena Nordström, omgiven av utredningar, beräkningar och yttranden. År av arbete ligger bakom den 3 000 sidor långa ansökan till Mark- och miljödomstolen som bolaget lämnade in i mars i år. Som projektledare är det hon som har koll på helheten.

Trots citatet ur utredningen från 2008 ser hon det som ganska naturligt att planera för vindkraft just i Hake fjord.

– Platsen är utpekad i översiktsplanen och

”Platsen är utpekad i översiktsplanen och därför valde vi att utreda den närmare. Det är ett prioriterat mål i stadens budget att vi ska arbeta med att ta fram vindkraft.”

HELENA NORDSTRÖM,
projektledare

därför valde vi att utreda den närmare. Det är ett prioriterat mål i stadens budget att vi ska arbeta med att ta fram vindkraft, säger Helena Nordström.

Tillsammans med kollegan Christofer Åslund, som är vindkraftssamordnare, visar

Detta har hänt - och händer framöver

2008: Göteborg Energi börjar utreda möjligheten att etablera vindkraft i Hake fjord.

Hösten 2010: Göteborg Energi går ut med ett första sam-

råd. Bolaget frågar vad myndigheter, intresseorganisationer och privatpersoner behöver veta för att kunna ta ställning till om vindplatsen är en bra idé eller inte.

2011: Informationen från samrådet går igenom. Utredningar görs av allt från miljö till hur mycket energi man kan väntas få ut.
Våren 2012: Avslutande samråd.

Informationsmöten genomförs på fem olika platser i Göteborg, bland annat Nordstan. Sammanlagt 1 200 personer kommer.

Hösten 2012: Göte-

HAR EN VISION. "Vindkraft är en fråga som berör och i en tillståndsansökan beskrivs påverkan ur både positivt och negativt perspektiv," säger Christofer Åslund på Göteborg Energi som tillsammans med Helena Nordström arbetar med planeringen av Vindplats Göteborg.

Så tycker olika instanser

Miljöförvaltningen:

Kräver kompletteringar bland annat vad gäller landskapsbilden, sjösäkerheten, miljöpåverkan, buller och risker för fladdermöss och fåglar.

Stadsledningskontoret:

SDN Västra Göteborg har sagt nej, medan SDN Västra Hisingen sagt ja. Berörda nämnder och bolag i Göteborg vill veta mer om konsekvenser för segling, sjöfart och andra områden. Göteborgs stad vill se en social konsekvensanalys där människan sätts i fokus.

Göteborgs kultur- och miljöarv:

Vill att Göteborg Energi ska utreda alternativ lokalisering. Anser att landskapsbilden förändras så mycket att projektet bör läggas ned. Vill se fler undersökningar av hur miljön påverkas.

Luftfartsverket: Har inget att invända mot etableringen.

Sveriges geologiska undersökning:

Konstaterar att fler prover måste tas från muddermassor i området innan det går att säga hur bygget skulle påverka miljön.

Havs- och vattenmyndigheten:

Vill veta varför alternativa platser inte har utretts. Kräver att placeringarna av verken specificeras samt att Göteborg Energi redovisar hur de tänker hantera dumpning av muddermassor.

Naturvårdsverket:

Ser en betydande risk för påverkan på det rika fågellivet och anser inte att platsen är lämplig enligt bestämmelserna i miljöbalken.

Källa: Svar på Mark- och miljödomstolens fråga om kompletteringar till Göteborg Energis ansökan.

läs i morgon...

Politikerna i styrelsen för Göteborg Energi är djupt oeniga kring vindplatsen.

Nyheter, del 1

under stol med att vindkraft syns"

hon olika fotomontage av vindparken på en bildskärm.

– Vi har inte sett något som säger att det inte är lämpligt med vindkraft i det här området, då skulle vi ha omvärderat. Men nu har vi lämnat in en ansökan med en tro på att detta är en bra lösning, säger Christofer Åslund.

Är ni inte säkra?

– Jo, alla våra utredningar har resulterat i en mängd olika fakta. Utifrån dem ser vi att det är ett bra projekt. Men det går inte att sticka under stol med att vindkraft syns, säger han.

Kritiken om att olika storlekar på vindsnurrorna används vid beräkningar beroende på vilket resultat man vill se förstår de inte. I stället säger de att Göteborg Energi alltid måste räkna på värsta tänkbara scenario.

– Det ingår att utreda alla förutsättningar, såväl tekniska, ekonomiska och miljömässiga som sociala. När vi gör våra mätningar och beräkningar av exempelvis bullret så gör vi dem utifrån de förutsättningar då det bullrar mest, säger Christofer Åslund.

GÖTEBORG ENERGI HAR i sin ansökan tagit höjd för olika alternativ där snurrornas antal, placering och höjd kan varieras. Enligt bolaget är det inte för att lura eller vilseleda allmänheten utan helt enkelt för att kunna göra bästa tänkbara investering.

Hur mycket energi ger verken?

■ Hela Göteborgs stad, inklusive industrier och bostäder, gör av med ungefär 5 000 Gwh per år.

■ Vindplats Göteborg skulle kunna leverera 130–225 Gwh av dem beroende på verkens storlek, enligt Göteborg Energi.

■ När föreningen Göteborgs kultur- och miljöarv har räknat landar de på 85–175 Gwh.

– Vi vill bygga de vindkraftverk som är bäst på marknaden om och när vi får bygga. Eftersom den teknologiska utvecklingen går så snabbt vill vi inte låsa oss vid en särskild storlek eller antal, säger Helena Nordström.

Hur blir det med lönsamheten om elpriset inte blir det ni räknar med?

– Eftersom vindkraftverk väntas producera el i 20–25 år måste vi arbeta med prognoser. Det finns åsikter om våra prognoser men de är alla framtagna med etablerade metoder, säger Christofer Åslund.

Om priserna inte stiger då?

– Elpriserna varierar från år till år och ser vi att det blir nya förutsättningar får vi naturligtvis tänka över projektet. Göteborg Energi vill inte göra några olönsamma investeringar så när vi tar ett eventuellt beslut ska det finnas välgrundade förutsättningar för lönsamhet, säger Christofer Åslund.

OAVSETT VAD TJÄNSTEMÄNNEN på Göteborg Energi har kommit fram till är det flera steg kvar innan det står klart om parken kan byggas eller inte.

I slutet av augusti väntas kommunfullmäktige rösta i frågan om Göteborgs stad ska använda sitt veto för att stoppa planerna eller inte. Samtidigt går Mark- och miljödomstolen igenom ansökan och har fått in yttranden från ett antal myndigheter och föreningar. Flera av dem, däribland miljöförvaltningen

i Göteborg, kräver ett stort antal fördjupade undersökningar innan de anser att det överhuvudtaget går att ta ställning till ett ja eller nej till vindparken. Samma sak skrev en tjänsteman tidigare i våras i ett yttrande till kommunens politiker, men efter ett beslut i miljönämnden kortades det åtta sidor långa yttrandet ner till två rader.

FÖR HANNES WALLIN och Sofia Lundberg på Långholmen är det kortade yttrandet ytterligare ett tecken på att allt som "inte passar in" i planerna ignoreras. För dem ligger allt fokus nu på att få Göteborgs stad och Mark- och miljödomstolen att inse att motståndarsidans argument och underlag är de rätta och därmed säga nej till hela bygget.

– Vi vill gärna få stopp på det här. Arbetet tar väldigt mycket tid men det går absolut inte att låta bli. Någon måste ju ta tag i det här och protestera. Vi tycker att det är ett riktigt korkat projekt som dessutom kommer att bli alldeles för dyrt i slutändan.

Text
Karolina Vikingsson

031-62 48 44
karolina.vikingsson@gp.se

Bild
Per Wahlberg

031-62 42 82
per.wahlberg@gp.se

borg Energi beslutar att förutsättningarna för en vindplats i Hake fjord är så goda att de går vidare med planerna. Styrelsen är oenig vid beslutet. **Mars 2013:** Göte-

borg Energi skickar en 3 000 sidor lång ansökan till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg. **Maj 2013:** Synpunkter ska ha kommit in till Mark- och miljö-

domstolen. Några svar listas här ovan. **21 augusti 2013:** Kommunstyrelsen väntas besluta att skicka frågan om ett ja eller nej till vindplats vidare till kom-

munfullmäktige. Där håller man sedan en omröstning om kommunen ska använda sitt veto i frågan. **Hösten 2013:** Mark- och miljödomstolen

räknar med att gå ut med en kungörelse om att ansökan är komplett. Därefter får myndigheter, företag och privatpersoner säga sitt under minst en månads

tid innan Göteborg Energi bemöter synpunkterna. **Under de närmaste åren:** Huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen. Göteborg Energi

får då redogöra för sin ansökan om att få bygga Vindplats Göteborg. Beslutet tas sedan av fyra personer: rådmann Peter Ardö, ett tekniskt råd samt två

särskilda ledamöter. Om Göteborg Energi får sitt tillstånd går man vidare med att fatta beslut om investeringen faktiskt ska genomföras eller inte.